

Pregovori o reformi Ugovora o energetskej povelji
pred "krahom"

Francuska ne prihvata uslove EU za reorganizaciju EDF-a

Ugalj demonstrira svoju moć, kako se svetska
privreda oporavlja od pandemije

Šta donosi Evropski klimatski paket za 2030?

LUKSUZ ZA ENERGETSKU SIROTIINJU

BEUC: „Izlaganje potrošača višim cenama ugljenika, dok su primorani da se oslanjaju na energiju iz fosilnih goriva, je najnepravdnije prema 34 miliona ljudi u Evropi koji su definisani kao energetska sirotinja“

**Neravnoteže u kompenzaciji cene energetske
tranzicije u EU**

**Proširenje tržišta EU ETS: 'Visok rizik, niska nagrada
za potrošače'**

Evropski „Fit for 55“ paket – šta donosi?	OVDE
Neravnoteže u kompenzaciji cene energetske tranzicije u EU	OVDE
EK predlaže jednokratno smanjenje gornje granice dozvola za emisije CO2	OVDE
Teret uključenja drumskog saobraćaja u EU ETS	OVDE
Proširenje tržišta EU ETS: 'Visok rizik, niska nagrada za potrošače'	OVDE
Pregovori o reformi Ugovora o energetskej povelji pred "krahom"	OVDE
EU usmerava finansijski sektor u svoj cilj klimatske neutralnosti do 2050.	OVDE
Francuska ne prihvata uslove EU za reorganizaciju EDF-a	OVDE
Pet EU zemalja traži da nuklearna energija ostane van zelenih finansija	OVDE
Ugalj demonstrira svoju moć, kako se svetska privreda oporavlja od pandemije	OVDE
Austrija: Milijarde evra ulaganja u zelenu energetskej tranziciju	OVDE
Austrijska vlada želi da svaki građanin plaća porez za emisije CO2	OVDE
Irski regulator: Stanovništvu saopštiti cenu energetskej tranzicije	OVDE
EU kompanije traže carinu i za uvozni vodonik	OVDE
Izveštaj ACER o praćenju tržišta	OVDE
Reuters: Narednu zimu čeka skok računa za gas?.....	OVDE
Gasprom izbegava izvozne kapacitete gasa preko Ukrajine i Poljske	OVDE
Katar: Potrošnja gasa nastaviće rast do 2040.	OVDE
Sve više zemalja zatvara ulice benzincima i dizelašima od 2030.	OVDE
BP Report: 2020. - godina savršene oluje u energetskej sektoru	OVDE

Evropski „Fit for 55“ paket – šta donosi?

BRISEL - Evropska komisija će u sredu (14. jula) podneti paket energetske i klimatske zakona usmerenih na postizanje cilja EU-a da do 2030. godine smanji emisije za 55% i stavi blok na pravi put da dosegne nultu emisiju do 2050.

EURACTIV 11. jula prikazuje detalje plana.

Paket se sastoji od 13 zakonodavnih predloga - neki novi, a drugi revizije postojećih zakona. Evo šta je najavljeno:

Ažuriranja postojećih zakona EU:

- Revizija EU šeme trgovine emisijama (EU ETS)
- Revizija propisa o korišćenju zemljišta, promeni namene zemljišta i šumarstvu (LULUCF)
- Revizija uredbe o podeli napora (ESR)
- Izmena direktive o obnovljivim izvorima energije (RED)
- Izmene i dopune direktive o energetskej efikasnosti (EED)
- Revizija Direktive o infrastrukturi za alternativna goriva (AFID)
- Izmena i dopuna uredbe kojom se utvrđuju standardi emisije CO2 za automobile i kombije

- Revizija direktive o oporezivanju energije

Novi zakonski predlozi:

- Nova EU strategija za šumarstvo
- Mehanizam prekogranična takse na CO2 (CBAM)
- Socijalna ustanova za klimatske akcije
- ReFuelEU Vazduhoplovstvo - za održiva vazduhoplovna goriva
- FuelEU Maritime - za "ozelenjavanje" evropskog pomorskog prostora

1. Revizija šeme EU trgovine emisijama (EU ETS)

Kamen temeljac evropske klimatske politike, ETS je tržišni mehanizam koji određuje cenu svake tone ugljenika koje emituje oko 10 000 instalacija u elektroenergetskom sektoru i prerađivačkoj industriji, kao i letovi unutar EU.

Trenutna šema pokriva oko 40% ukupnih emisija stakleničkih gasova u EU, a preostalih 60% pokriva uredba o podeli napora koja se bavi emisijama iz transporta, industrije i poljoprivrede.

Sistem deluje postavljanjem ograničenja ukupnih emisija koje se vremenom smanjuju. Tada kompanije mogu kupovati i trgovati dozvolama za emisije.

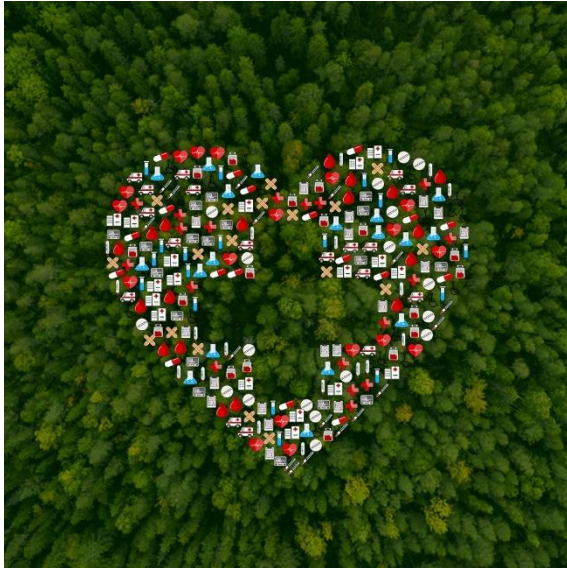
Trenutni limit dizajniran je da omogući smanjenje emisija za 40% do 2030. Reformom, Evropska komisija namerava prilagoditi ograničenje novom cilju EU za smanjenje emisija za 55%.

Kao deo revizije, Komisija planira da proširi ETS na pomorski sektor. Procureli podaci o predlogu reforme takođe otkrivaju planove za stvaranje odvojenog sistema koji pokriva zgrade i drumski transport.

2. Socijalna poluga klimatske politike

Radi ublažavanja potencijalnih socijalnih posledica novog ETS-a, Evropska komisija planira socijalni fond za klimatske akcije. Prema procurelom nacrtu ETS-a, „najmanje 50%“ prihoda koje stvara ETS biće namenjeno novom fondu.

Deo prihoda ostvarenih trgovinom emisijama u drumskom transportu i zgradama mogao bi se prebaciti u namenski fond, tako da države članice mogu te prihode iskoristiti za nadoknađivanje troškova ove tranzicije ranjivim građanima, saopšteno je ranije iz Komisije.

3. Revizija propisa o podeli napora

U saradnji s ETS-om je uredba o podeli napora koja pokriva poljoprivredu, transport, zgrade i otpad - ili oko 60% evropskih emisija.

Uredba pokriva sektore izostavljene ETS-om i postavlja obavezujuće ciljeve za svaku zemlju EU, zavisno od njihovog BDP-a.

Još uvek nije jasno kako će ažurirana uredba funkcionisati s novom ETS-om za zgrade i transport. Prema zvaničnicima EU koji su novinare informirali o planovima, zgrade i transport i dalje će biti pokriveni ciljevima na nacionalnom nivou, dok će novi ETS biti iznad,

delujući kao signal cene za podsticanje dekarbonizacije.

4. Revizija LULUCF propisa

Poslednji deo zakona u trojci koja uređuje emisije u EU je uredba o korišćenju zemljišta, promeni namene i šumarstvu - poznata kao LULUCF.

Usvojena 2018. godine, postavlja obavezujući zahtev za svaku zemlju EU kako bi se osiguralo da se emisije iz ovih sektora nadoknađuju uklanjanjem CO₂ - pravilo „bez zaduživanja“.

Zemlje EU već su imale tu obavezu prema Kjoto protokolu - prethodniku Pariskog sporazuma - ali uredba će to prvi put uneti u zakon EU za 2021-2030.

Verovatno će se sada izvršiti veći pritisak na LULUCF zbog uključivanja tzv. ponora ugljenika u cilj smanjenja stakleničkih gasova u EU do 2030. godine. Tokom pregovora o evropskom klimatskom zakonu, Komisija je rekla da će razmotriti predlog cilja za odvajanje 300 miliona tona ugljenika - u odnosu na trenutni cilj od 225 miliona. Procurio nacrt uredbe LULUCF pokazuje da Komisija cilja na -310 miliona tona sekvenciranja ugljenika.

5. Predlog mehanizma prekogranične takse na CO₂ (eng. CBAM)

Mera ima za cilj zaštititi evropska preduzeća od dampainga spolja i sprečiti „prelivanje ugljenika“, pri čemu industrije premeštaju proizvodnju ili nove fabrike u inostranstvo u potrazi za nižim proizvodnim troškovima.

CBAM će imati oblik propisa koji pokriva cement, gnojiva, željezo i čelik, aluminijum i električnu energiju, prema procurelom nacrtu. Besplatne naknade po ETS-u takođe će se postupno ukidati za sektore pokrivene CBAM-om, iako još nije jasno kada.

6. Revizija direktive o obnovljivim izvorima energije

Direktiva o obnovljivim izvorima energije (OIE) obavlja dve glavne funkcije: definiše koji se izvori energije smatraju „obnovljivim“ i postavlja obavezujuće ciljeve za obnovljive izvore u evropskom energetsom miksu.

Cilj EU da postigne neto nultu emisiju do sredine stolecja zahtevaće ogromno povećanje evropskih OIE kapaciteta. U 2018. godini EU je postavila cilj od 32% za obnovljivu energiju u evropskom miksu do 2030. godine, sa trenutno oko 20%. Prema Evropskoj komisiji, to će biti potrebno otprilike udvostručiti na 38-40% da bi se postigla ažurirana klimatska ambicija bloka.

7. Revizija direktive o energetsnoj efikasnosti

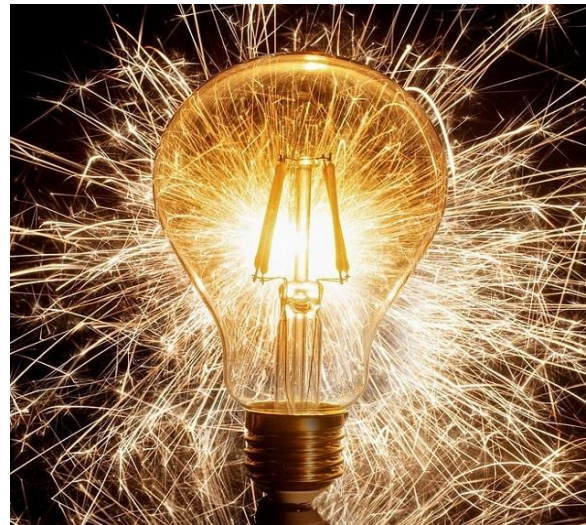
Poslednja revizija 2018. godine, teži postizanju ušteda u potrošnji energije od najmanje 32,5% do 2030. Cilj trenutno nije obavezujući, ali Evropska komisija sada planira da to učini zakonskom obavezom.

Obnova zgrada je takođe ključni deo direktive. Trenutno postoji cilj od 3% za obnovu zgrada u javnom vlasništvu, ali to je sićušno u poređenju s masom evropskih zgrada kojima je potrebna obnova pre 2050.

8. Revizija direktive o oporezivanju energije

Poslednji put dogovorena 2003. godine, direktiva postavlja minimalne poreske stope za energente, poput grejanja, transportnih goriva i električne energije, ali nikada od tada nije prilagođena inflaciji.

Drugi problem je što se prema sadašnjem sistemu nafta i prirodni gas oporezuju manje od električne energije.

Postoje pitanja i za drumski transport, gde je dizel, koji zagađuje više, oporezovan manje od benzina, kao i za vazduhoplovstvo u kojem je kerozin u potpunosti oslobođen poreza.

Zbog toga bi revizija mogla imati ogroman uticaj na industriju fosilnih goriva. Trenutno za fosilna goriva izuzeća i niže stope poreza iznose oko 35 milijardi era svake godine - gotovo četiri puta više od poreznih izdataka za obnovljive izvore, prema podacima Instituta za evropsku politiku zaštite životne sredine.

O svim promenama moraće se jednoglasno dogovoriti zemlje EU. Prethodni pokušaj revizije zakonodavstva započeo je 2011. godine, ali je Evropska komisija povukla predlog 2015. godine.

9. Nova šumarska strategija EU

Prema uvidu Euractiva u predloge, Komisija planira da usvoji jača i transparentnija pravila upravljanja šumarstvom i da potvrdi svoju posvećenost strogoj zaštiti svih primarnih šuma i šuma starog rasta.

10. Revizija direktive o postavljanju infrastrukture za alternativna goriva

Ažurirajući direktivu AFID iz 2014. godine, izvršni telo EU želi da olakša vozilima na alternativni pogon punjenje širom bloka, kao i punjenja gorivom kamiona na pogon s vodonikom. Revizijom se želi okončati trenutni nedostatak transparentnosti cena i olakšati prekogranično plaćanje prilikom punjenja e-vozila.

11. Revizija uredbe kojom se utvrđuju standardi CO2 za nove automobile i kombije

Očekuje se da će revidirana uredba, ključni deo napora EU da smanji emisije u drumskom prometu, nametnuti standarde performansi CO2 koji zahtevaju da vozila gotovo ne sadrže emisije štetnih plinova.

Poslednjim ažuriranjem 2019. godine (i na snazi od početka 2020. godine), uredba određuje proizvođačima vozila obračun ugljenika na osnovu težine vozila registriranih u određenoj godini. Ako emisije premaše zadati cilj za CO2, proizvođač mora platiti kaznu za višak emisija.

Ovaj „budžet za ugljenik“ verovatno će se dodatno smanjiti.

12. ReFuelEU Vazduhoplovstvo - održiva avionska goriva

ReFuelEU Aviation želi da smanji emisije u CO2 intenzivnom vazduhoplovnom sektoru povećavajući količinu zelenog mlaznog goriva koje se koristi u EU.

Da bi povećala ponudu održivih vazduhoplovnih goriva (SAF), EU treba da nametne mandat umešavanja goriva. Svi avioni koji polaze s aerodroma EU moraće napuniti gorivo zelenim mlaznim gorivom.

13. FuelEU Maritime - zeleni evropski pomorski prostor

Slično sektoru vazduhoplovstva, FuelEU Maritime teži dekarbonizaciji brodske industrije pojačavanjem upotrebe i proizvodnje održivih alternativnih goriva.

Brodski prevoz trenutno stvara oko 11% emisija u sektoru transporta u EU, što je oko 3-4% ukupnih emisija CO2 u EU.

Neravnoteže u kompenzaciji cene energetske tranzicije u EU

BRISEL - Revizija EU ETS direktive, temelja arhitekture klimatske politike EU, biće ključna za postizanje novog cilja smanjenja emisija u EU za 55% do 2030., u okviru dugo očekivanog paketa "Spremni za 55", koji Evropska komisija obelodanjuje 14. jula.

Euractiv s tim u vezi ukazuje na neravnomeran teret koji ovaj cilj nameće zemljama članicama.

U decembru 2020. godine, Savet Evrope usvojio je zaključke u kojima se navodi da će se „problem neravnoteže za korisnike Fonda za modernizaciju zbog manjka sredstava koji odgovaraju troškovima koje kompanije u industrijama plaćaju na ime emisija u tim državama članicama rešavati u okviru predstojećeg zakonodavstva.” To bi eventualno trebalo navesti Komisiju da pronade rešenja koja ispravljaju neravnoteže i njihove posledice za sposobnost tih zemalja da svoju energetske tranziciju nastave na pravedan i pošten način.

Nekim državama višak dozvola, druge kubure

U trenutnoj metodi raspodele emisijskih jedinica i dalje postoje velike neravnoteže što rezultira time da neke države članice dobijaju višak dozvola, dok se druge, poput Poljske, bore sa stalnim deficitima.

U takvim okolnostima, poljske kompanije, prvenstveno proizvođači električne energije, moraju da kupe više dodatnih dozvola nego što Poljska prima kao svoj deo EU ETS-a, što rezultira prenosom finansijskih sredstava sa Istoka na Zapad i ograničavanjem mogućnosti zemlje da iz vlastitih izvora finansira nove programe posvećene energetskej transformaciji, konstatuje **Euractiv**.

Prema preliminarnim predviđanjima, emisije EU-ETS instalacija sa sedištem u Poljskoj iznosiće približno 185 miliona tona u 2022. godini, s brojem emisijskih jedinica namenjenih nacionalnom aukcijskom pultu jednakim

pokrivanju potražnje za oko 65 miliona tona. To daje negativni saldo od 120 miliona tona samo u jednoj godini.

To dovodi finansijski teret tog prenosa na oko 6 milijardi evra godišnje i neprestano će rasti

tokom tekućeg razdoblja trgovine, budući da će poljski aukcijski fond biti ograničen novim linearnim redukcionim faktorom (eng. LRF), revizijom Rezerve stabilnosti tržišta (eng. MSR) i drugim sredstvima za sprovođenje novog klimatskog cilja za 2030. godinu, kao što je moguće prekomponovanja ukupnog plafona dozvola.

Međutim, velika ulaganja u tehnologije s niskim i bez ugljika imaju ogromnu cenu.

Prema nalazima poljskog Nacionalnog centra za upravljanje emisijama (KOBiZE) i njegovog Centra za klimatske i energetske analize (CAKE), ekonomija sa nula-nula emisija 2050. godine zahtevaće za tu zemlju ulaganje koja se procenjuju na 179-206 milijardi evra za samo sektor proizvodnje električne energije.

Euractiv naglašava da poljske energetske kompanije oslonjene na ugalj, imaju ograničene mogućnosti za finansiranje potrebnih investicija. Istovremeno, odredbe taksonomije otežavaju pristup finansiranju, čak i uprkos njihovim strategijama smanjenja udela ugljenika.

Poljska: Teret od 93 mlrd evra

Kompensacije za ispunjenje cilja od 55%, obuhvaćene EU taksonomijom, prema procenama Euractiva, ostavljaju Poljskoj ogroman teret od 93 milijarde evra. Zbog toga bi Fond za modernizaciju, kompenzacioni mehanizam zasnovan na EU ETS Direktivi, trebalo da bude stavljen u središte rasprave o modernizaciji elektroenergetskog sektora u regionu Centralne i Istočne Evrope, odnosno znatno povećan, konstatuje **Euractiv**.

Teret uključivanja drumskog saobraćaja u EU ETS

BRISEL - Evropska komisija trebalo bi da 14. jula predloži uspostavljanje samostalnog tržišta ugljenika za sektor drumskog transporta (kao i zgradarstva) koje će biti usmereno na dobavljače goriva iz sektora proizvodnje, prenosi 8. jula **S&P Global Platts** pozivajući se na nacрте dokumenata objavljene krajem juna.

Od 1990. do 2019., emisije iz sektora transporta u EU porasle su za 25%, sprečavajući širi trend pada emisija u proizvodnji električne energije i, u manjoj meri, u industriji.

Prema Najverovatnijem scenariju (eng. Most Likely Scenario) S&P Global Platts Analytics, emisije u EU od 1,17 milijardi mt CO₂ u 2019. godini pale bi za samo 6% do 2030. godine prema

Da bi se krenulo putem Scenarija od dva stepena, transportne emisije trebalo bi da padnu za 22% na oko 900 miliona mt.

To stavlja transport u središte izazova EU za smanjenje emisija do 2030. godine, sa potrebom za novim mehanizmima koji pomažu u dekarbonizaciji sektora.

EK predlaže jednokratno smanjenje gornje granice dozvola za emisije CO₂

BRISEL - Gornja granica količine dozvola za emisije CO₂ u EU (eng. EUA) smanjila bi se jednokratnim prilagođavanjem tokom trenutne faze tržišta, prema nacrtu predloga objavljenom 30. juna.

Nacrt propisa Evropske komisije predlaže da Faktor linearnog smanjenja (LRF) - godišnje smanjenje ograničenja emisija na tržištu - bude vraćen na 2021. godinu.

Ograničenje bi se zatim prilagodilo nivou koji implicira LRF sa zadnjim datumom kada novi propisi stupe na snagu, stoji u nacrtu koji je video **Montel**.

Nacrti predloga koji Komisija treba da objavi 14. jula, deo su paketa mera za dostizanje klimatskih i energetskih ciljeva do 2030 (eng. "fit for 55").

Iako novi LRF ili datum stupanja na snagu promena nisu odlučeni, „što kasnije revizija ograničenja stupi na snagu, to je veće jednokratno smanjenje“, rekli su analitičari ClearBlue Markets.) Gornja granica količine dozvola za emisije CO₂ u EU smanjila bi se jednokratnim prilagođavanjem tokom trenutne

faze tržišta, prema nacrtu predloga objavljenom 30. juna.

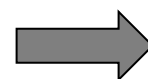
Nacrt propisa Evropske komisije predlaže da Faktor linearnog smanjenja (LRF) - godišnje smanjenje ograničenja emisija na tržištu - bude vraćen na 2021. godinu. Ograničenje bi se zatim prilagodilo nivou koji implicira LRF sa zadnjim datumom kada novi propisi stupe na snagu, stoji u nacrtu koji je video Montel..

Komisija takođe predlaže da se stopa unosa rezerve stabilnosti tržišta (MSR) od 24%, koja se primenjuje do 2024. godine, produži do 2030. godine.

50% manje besplatnih dozvola za emisije

Nacrtom je takođe predloženo da se dodela besplatnih EUA uslovi instalacijama u energetska efikasnost i smanjenje emisija, rekli su analitičari. Uz to, sektorska merila koja regulišu besplatnu dodelu pooštrila bi se za 2,5% godišnje umesto sadašnjih 1,6% godišnje.

"Drugim rečima, dodela besplatnih EUA bila bi negde između 40% -50% manja (u poređenju s nivoima 2013-2020)", navode u ClearBlue.

Proširenje tržišta EU ETS: 'Visok rizik, niska nagrada za potrošače'

BRISSEL - Proširenje EU sistema za trgovanje emisijama na drumski transport i zgrade od 2025. godine predstavljaće strategiju visokog rizika, a niske nagrade za potrošače, saopštila je Evropska potrošačka organizacija BEUC na brifingu za štampu 9. jula, uoči objavljivanja (14. jula) klimatskih predloga Evropske komisije za 2030, uključujući veliku reviziju EU ETS-a.

Da bi ETS mogao ostvariti značajne uštede u drumskom transportu i zgradama, "ugljenik mora biti postavljen po vrlo visokoj

ceni kako bi se pokrenule promene ponašanja. To je strategija visokog rizika i niske nagrade", rekao je vođa tima BEUC-a za održivost Dimitri Vergne, prenosi **S&P Global Platts**.

Studije su pokazale da bi cene CO2 trebalo da porastu na 100 do 150 evra po toni (118-178 USD / mt) da bi izazvale promenu navika, čineći ga "socijalno izuzetno teškim, jer bi to povećalo račune za energiju i gorivo na nepodnošljive nivoe, u vreme kada alternative - električni automobili i obnova kuće - jednostavno nisu dostupne ", rekao je.

Ostale politike u klimatskom paketu EK, a to su oštriji ciljevi za emisiju CO2 iz automobila i kombija, direktiva o obnovljivim izvorima energije, direktiva o energetske efikasnosti i direktiva o infrastrukturi za alternativna goriva, moraju doneti "sistemske, strukturne promene" koje vode održivim potrošačkim alternativama pre nego što bi cene ugljenika mogle igrati ulogu, naglasio je Vergne.

Armija od 34 miliona energetske sirotinje

Izlaganje potrošača višim cenama, dok su primorani da se oslanjaju na energiju iz fosilnih goriva, je najnepravednije prema 34 miliona ljudi u Evropi koji su definisani kao energetska sirotinja, rekla je generalna direktorica BEUC-a Monik Gojers (Monique Goyens).

Rizik je i da će mnogi drugi na margini energetskog siromaštva sada "upasti u energetske siromaštvo" kao rezultat povećanih troškova energije. "Upravo to se mora izbegavati", rekla je.

Druga zabrinutost potrošača je rizik od kapitalnih troškova proizvodnje toplotne energije s nižim sadržajem ugljenika, rekao je Vergne.

BEUC želi mnogo jasnije smernice planiranja u revidiranoj Direktivi EU o obnovljivoj energiji, tako da potrošači "neće kupiti toplotnu pumpu ili novi gasni kotao ako znaju da će njihovo susedstvo biti povezano na mrežu daljinskog grejanja", dodao je.

Zablude oko umešavanja vodonika

Takođe je pozvao Komisiju i države članice da donesu ekonomične tehnološke izbore.

"Mnogo se govori umešavanju vodonika kao rešenju za grejanje. Vrlo smo skeptični u vezi s tim. Zahtevanje od potrošača da svoje domove greju vodonikom traži da se skupo klade na nedokazanu tehnologiju," rekao je i dodao: "Direktna elektrifikacija bila je jeftinija i donela bi veću korist za životnu sredinu".

"Vodonik i sintetička goriva moraju biti rezervisani za one sektore koje je vrlo teško dekarbonizovati," kazao je.

Pregovori o reformi Ugovora o energetskej povelji pred "krahom"

BRISEL - Razgovori o reformi međunarodnog energetskeg ugovora koji omogućava investitorima da tuže države koje preduzimaju klimatske akcije idu ka neuspehu, saznaje 6. jula **Reuters** iz procurelih diplomatskih depeša.

Prema tim dopisima, u poslednjih godinu dana pregovora postignuto je malo napretka usmerenih na dopunjavanje Ugovora o energetskej povelji (ECT) i njeno usklađivanje s Pariskim sporazumom o klimatskim promenama.

Dodajući pritisak, više od 400 ekoloških grupa, sindikata i nevladinih organizacija pozvalo je u evropske zemlje da se povuku iz pregovora o ažuriranju ECT-a.

Ugovor trenutno omogućava energetske firmama u više od 50 država, od Britanije do Uzbekistana da, zbog gubitaka očekivane zarade, tuže vlade koje usvajaju restriktivne zakone o klimatskim promenama .

Ranije ove godine, nemačke energetske kompanije RWE i Uniper podnele su potraživanja od preko milijardu eura protiv holandske vlade zbog prelaska na ukidanje proizvodnje uglja do 2030. godine.

ECT je potpisan 1994. godine kako bi se bivše sovjetske zemlje integrisale u regionalne energetske sisteme i olakšale investicije. Proces modernizacije ugovora započeo je 2009. godine, a prvi pregovarački tekst izrađen je prošle godine.

Međutim, atmosfera u pregovorima, koji su nastavljeni 6. jula, bila je toliko teška da se neke zemlje Evropske unije, uključujući Francusku, zalažu za koordinirani izlazak iz sporazuma, prema procurelim depešama.

Obraćajući se Nacionalnoj skupštini početkom jula, francuska ministarka za ekološku tranziciju Barbara Pompili (foto) rekla je da njena zemlja razmatra predlog usaglašenog povlačenja EU iz razgovora.

Reuters, međutim, primećuje da nije jasno da li se većina država EU zalaže za povlačenje.

"Ako naši pokušaji ozbiljne reforme ugovora o energetskej povelji ne budu uspešni, moraćemo ispitati sve moguće alternative, uključujući povlačenje", potvrdio je za Reuters portparol Evropske komisije.

Čak i ako evropske države izađu iz sporazuma, klauzula o zalasku daje kompanijama pravo da tuže države koje donose klimatske zakone i do 20 godina nakon povlačenja, dodao je on.

Udruženje za zaštitu životne sredine ClientEarth tvrdi da bi se ta klauzula mogla neutralisati zbog tužbi unutar EU - za koju kaže da čini 60% slučajeva - ako blok dogovori usaglašeno povlačenje.

EU usmerava finansijski sektor u svoj cilj klimatske neutralnosti do 2050.

BRISEL - Evropska unija (EU) saopštila je u utorak da će usmeriti banke i tržišta da ubace stotine milijardi evra godišnje u održiva ulaganja i stvore prvi "klimatski neutralni kontinent" do 2050. godine.

Strategija održivog finansiranja EU utvrđuje detaljne prekretnice i mere za finansijski sektor, kompanije i domaćinstva kako bi se postigao klimatski cilj bloka.

"Budući da je razmera potrebnih investicija daleko iznad kapaciteta javnog sektora, glavni cilj održivog finansijskog okvira je usmeravanje privatnih finansijskih tokova u relevantne ekonomske aktivnosti", saopšteno je iz izvršne grane EU, Evropske komisije.

Akcija se temelji na inicijativi EU iz 2018. godine koja je postavila osnovu za "taksonomiju" ili klasifikaciju istinski zelenih investicija u bloku i obavezne klimatske izveštaje kompanija.

Kako je prošlog meseca javio **Reuters**, od država EU će se tražiti da do juna 2023. procene na koji način njihova finansijska tržišta doprinose postizanju klimatskih ciljeva bloka, obuhvatajući u izveštaju penzione fondove, upravitelje imovine, banke i osiguravaoce.

Vlasti EU i Evropska centralna banka tada će utvrditi pravi tempo tranzicije postavljanjem srednjih ciljeva za finansijski sektor.

Komisija će predložiti i izmene bankarskih pravila tako da faktori zaštite životne sredine, socijalne politike i upravljanja (eng. ESG) budu ključni za upravljanje rizicima u njihovim knjigama.

Izvršna vlast EU objavila je predloge za dobrovoljne standarde za „zelene“ obveznice kojima se finansiraju održiva ulaganja.

Komisija je potvrdila da će objaviti pravila taksonomije kasnije ove godine za poljoprivredu, određene industrije i možda nuklearnu energiju. Takođe će razmotriti novo zakonodavstvo za podršku izvorima energije koji bi mogli pomoći u smanjenju emisija, uključujući i elektrane na gas, kaže se.

Zemlje EU podeljene su oko toga da li gas zaslužuje zelenu etiketu. Neke države kažu da bi to trebalo podržati kako bi se pomoglo zemljama oslonjenim na ugalj dok druge kažu da označavanje fosilnog goriva "zelenim" nije verodostojno.

Reuters prenosi mišljenja „regulatora“ da su ocene netransparentne i da mogu doprineti "zelenom pranju" ili kompanijama koje precenjuju svoje zelene poslove da bi privukle investitore.

Strategija želi osnažiti pojedince i 23 miliona malih kompanija u bloku definiranjem zelenih zajmova i hipoteka do 2022. Nova računovodstvena pravila mogu biti potrebna i za "prepoznavanje i izveštavanje" o klimatskim i ekološkim rizicima u finansijskim izveštajima, navodi se.

Francuska ne prihvata uslove EU za reorganizaciju EDF-a

PARIZ - Francuski ministar finansija Bruno L Mer (Le Maire) rekao je da će zemlji biti teško da prihvati zahteve Evropske komisije u vezi s predloženom reorganizacijom nacionalnog elektroenergetskog kolosa Elektrisite d Frans (Electricite de France) vezanom za regulatornu reformu.

"Čini se vrlo komplikovanim objasniti Francuzima - a da ne spominjemo zaposlenima EDF-a - da ćemo ustupiti zahtevima Evropske komisije koja želi da EDF više ne bude jedinstvena kompanija", rekao je L Mer u intervjuu za **LCI televiziju** 4. jula. "Neću dopustiti da Evropska komisija rastavi EDF."

Komentari L Mera bacaju sumnju na ishod razgovora između komisije i Francuske čiji je cilj da obezbedi državnom komunalnom preduzeću više regulisanog prihoda od proizvodnje električne energije iz dominantnih nuklearki. Taj bi novac išao za pomoć u održavanju starijih atomskih postrojenja.

"Moramo nastaviti pregovore", rekao je L Mer, koji je dodao da bi Komisija želela da izdvoji sektore nuklearne, hidroenergetske i obnovljive energije EDF-a u entitete s "vrlo labavim" odnosima ili čak bez ikakvih veza.

"Sve dok se ne složimo oko filozofije tog projekta, oko strateške vizije, nećemo moći da napredujemo u pregovorima i neću popustiti",

rekao je L Mer. "Nastaviću da radim na reformskom projektu koji se čini ključnim za EDF," prenosi **Bloomberg**.

EDF već dugo ukazuje da cena regulisanog dela prodaje nuklearne energije suparnicima nije dovoljna za finansiranje rastućih troškova održavanja reaktora i ulaganja u obnovljive izvore. Viša cena za celokupnu atomsku proizvodnju omogućila bi joj bolju konkurenciju u Evropi dok se druge komunalne kompanije šire na tržištu, a velike naftne kompanije povećavaju svoja ulaganja u čistu energiju.

Vladin plan uključuje potencijalnu nacionalizaciju nuklearnih i hidroenergetskih aktivnosti EDF-a, zajedno sa berzanskim izlistavanjem manjinskog udela njegovih poslova vetra i solarne energije, kao i distribucije električne energije i maloprodaje.

Novi entitet kojim bi se javno trgovalo mogao bi obezbediti "značajno povećanje kapitala čim se nađe na berzi" i prodajom obveznica finansirati projekte, napisao je izvršni direktor EDF-a Žan Bernar levi (Jean-Bernard Levy) akcionarima u maju.

L Mer je rekao da želi podršku barem nekih od četiri glavna sindikata EDF-a, koji su prošle nedelje ponovili da su protiv plana, rekavši da je to jednako rastavljanju kompanije.

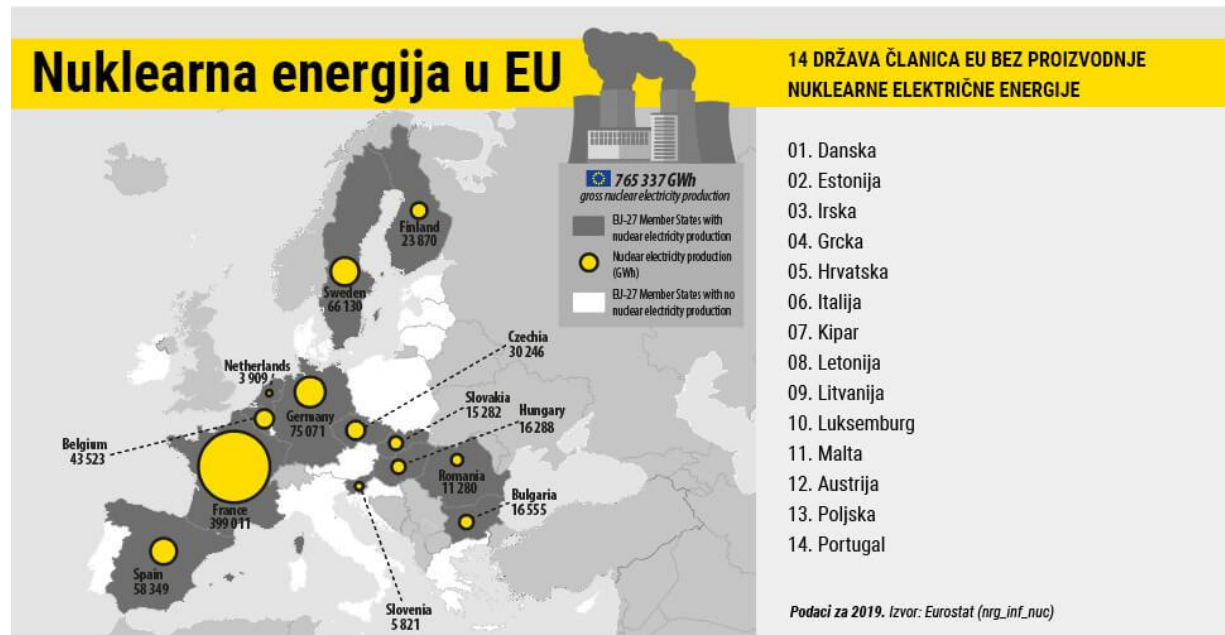
Pet EU zemalja traži da nuklearna energija ostane van zelenih finansija

BRISEL - Pet članica Evropske unije predvođenih Nemačkom zatražilo je 5. jula u pismu Evropskoj komisiji da nuklearna energija ostane van EU taksonomije zelenih finansija, odnosno da se ulaganja u tu energiju ne klasifikuju kao zelena.

EU taksonomija je sistem klasifikacije kojim se uspostavlja lista ekološki održivih ekonomskih aktivnosti, piše **Euractiv**.

Potpisnici pisma smatraju da su Komisijine ocene bezbednosti instalacija nuklearne energije manjkave.

„U mišljenju JRC se ne navodi da je visoko rizična tehnologija nuklearne energije štetnija za zdravlje ljudi i životnu sredinu nego druge energije, kao što su solarna ili energija vetra“, napisali su ministri.

Preneto sa portala Biznis.rs

U pismu, koje su potpisali ministri zaštite životne sredine ili energetike Austrije, Danske, Nemačke, Luksemburga i Španije, ukazuje se na „nedostatke“ u izveštaju Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) Evropske komisije iz aprila. U tom izveštaju se zaključuje da je nuklearna energija bezbedna i da se kao takav kvalifikuje za oznaku „zelena investicija“.

„Nuklearna energija je nespojiva sa principom ‘ne čini značajnu štetu’ Uredbe o taksonomiji“, napisali su ministri i zatražili od Komisije da tu energiju „drži podalje“ od pravila EU za zeleno finansiranje.

Pored toga, naveli su ministri pet članica EU, u izveštaju JRC zanemaruje se ekološki rizik kada je u pitanju odlaganje nuklearnog otpada.

Oznaka „zelena investicija“ u sklopu EU klasifikacije značila bi manje troškove novih nuklearnih projekata, kažu u Foratomu, udruženju koje predstavlja industriju nuklearne energije u Briselu.

Ugalj demonstrira svoju moć, kako se svetska privreda oporavlja od pandemije

NJUJORK, LONDON - Sve veća upotreba električne energije i veće cene prirodnog gasa daju uglju novi život uprkos njegovih posledica po životnu sredinu, prenosi 7. jula **Wall Street Journal**.

Korišćenje uglja, kao prljavog, ali pouzdanog fosilnog goriva, raste u nekim od najvećih svetskih ekonomija, uključujući SAD, Evropu i Kinu, sa post-pandemijskim otvaranjem privreda i skokom potrošnje električne energije. Iako analitičari kažu da će oživljavanje uglja verovatno kratko trajati, to pokazuje kontinuiranu zavisnost sveta od fosilnih goriva sve dok kapacitet obnovljive energije dodatno ne poraste i dok se tehnologije skladištenja ne poboljšaju.

„Kada se vlade suoče s izborom da ne isporučuju električnu energiju ili ne koriste ugalj, one će koristiti ugalj“, rekla je Ketrin (Kathryn) Porter, osnivačica energetske konsultantske kompanije Watt-Logic.

U SAD ugalj obezbeđuje 23% američke proizvodnje električne energije od početka godine do sredine juna, u odnosu na 17% u istom periodu 2020. godine, prema analizi škotskog konsultanta Wood Mackenzie.

Kompanija za kreditne rejtinge Moody's Investors Service očekuje da će se američka potrošnja uglja povećati za čak 10% 2021.

U Evropi je potrošnja uglja ove godine porasla u nekim zemljama, uključujući Nemačku i Francusku, prema konsultantskoj firmi Energy Aspects. Njeni podaci pokazuju da se taj trend poslednjih nedelja pojavio i u Velikoj Britaniji, koja planira ukinuti kompletnu proizvodnju električne energije iz uglja do 2024. godine.

Sa porastom potražnje za električnom energijom, evropsku upotrebu uglja podstiče i manjak zaliha gasa nakon duge, hladne zime. To je zauzvrat povećalo cene prirodnog gasa, povećavajući privlačnost uglja za neke proizvođače električne energije.

U prvih pet meseci 2021. godine kineska proizvodnja termoelektrana na ugalj povećana je za 16% u odnosu na godinu ranije, saopštila je NDRC, vladina agencija za ekonomsko planiranje.

Inicijalno, većina mreža može da primi određeni kapacitet energije dobijene iz sunca i vetra i da se adaptira činjenici da njihov efekat zavisi od vremena i doba dana, koristeći ponekad kao rezervu energiju iz gasa i uglja. Ali kako se povećava procenat proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, potreba za rešenjima za tu intermitentnost raste, piše **Bloomberg**.

Porast proizvodnje električne energije iz uglja "pojačava poruku svakoj vladi da moramo ubrzati tranziciju", rekao je Džonatan Kol (Jonathan Cole), šef sektora ofšor vetroenergije u španskom komunalnom preduzeću Iberdrola.

"Potražnja za električnom energijom nastaviće da raste kako budemo elektrifikovali više područja privrede i moramo naći rešenje ako je cilj da ugalj u budućnosti ne bude deo energetske miksa", rekao je.

Austrija: Milijarde evra ulaganja u zelenu energetska tranziciju

BEČ - Austrija je odlučila da ulaže milijardu evra godišnje do 2030. godine kako bi povećala proizvodnju struje iz obnovljivih izvora i potpuno izbacila iz upotrebe fosilna goriva.

"Ovim postavljamo temelje za klimatsku neutralnost", rekla je ministarka životne sredine Leonore Gevesler (Gewessler) parlamentu koji je u 7. jula usvojio zakon o zelenoj tranziciji.

Vladajuća koalicija konzervativne Austrijske narodne stranke (OeVP) i Zelenih želi znatno da poveća proizvodnju struje u fotonaponskim sistemima i vetroelektranama, jer je hidroenergija već sada dominantna u energetsom miks zemlje, piše **APA**.

Da bi nadoknadila smanjenu upotrebu fosilnih goriva i podmirila potrebe za energijom, proizvodnja zelene električne energije mora se povećati za 27 teravat sati.

Vlada smatra usuglašeni paket finansiranja prvim korakom koji bi trebalo da podstakne više od 30 milijardi evra ulaganja u zeleni sektor uz otvaranje do 100.000 radnih mesta.

Ulaganja će se financirati povećanjem godišnje naknade za zelenu električnu energiju koju plaćaju domaćinstva sa oko 100 na 115 evra. Domaćinstva s niskim primanjima plaćaću 75 evra.

Austrijska vlada želi da svaki građanin plaća porez za emisije CO₂

BEČ - Austrija želi postati klimatska neutralna do 2040. godine, deceniju pre većine članica Evropske unije, pa vlada u Beču planira uvođenje "eko-socijalno-poreske reforme", kao okosnice austrijske klimatske politike.

Naime, uprkos proizvodnji oko četiri petine električne energije u hidroelektranama, emisije zemlje nastavile su da se povećavaju tokom poslednje tri decenije zbog zagađenja iz industrije i rasta broja automobila. Trenutno, Austrija je s emisijama CO₂ po osobi (7,6 / t) na 42. mestu u svetu, dok je s 0,2 globalnog udela 50. zemlja na planeti.

Vlada stoga želi da spusti trošak emisije u sve, od drumskog prevoza do kućnog grejanja. U suštini, građani bi plaćali za svaku tonu ugljen dioksida koju emituju.

Međunarodni monetarni fond odobrio je ideju u junskom izveštaju, preporučujući cenu od 100 eura/toni do 2030, piše Bloomberg Green.

Kako bi se olakšao uticaj poreza na ugljenik, Vlada je objavila podsticaje za smanjenje ugljeničnog otiska, uključujući stotine miliona evra za prebacivanje na električna vozila.

U drugoj polovini 2021. godine, zakon će omogućiti bržu ugradnju subvencionisanih fotonaponskih i vetroelektrana, kao i formiranje energetske zajednice za smanjenje moći tradicionalnih komunalaca u energetici.

Irski regulator: Stanovništvu saopštiti cenu energetske tranzicije

DABLIN - Irski regulator upozorio je političare te zemlje da će tranzicija ka čistoj energiji povećati račune za struju domaćinstvima u toj zemlji.

Vest dolazi nekoliko dana nakon što je firma Electric Ireland najavila poskupljenje koje će prosečnom računu za električnu energiju domaćinstva dodati 8,50 evra mesečno.

Cene električne energije "povećavaće se tokom tranzicije" u energetske sistem s niskim udelom ugljenika, potvrdila je 6. jula članovima parlamenta Republike Irske Aoife Meehan (MacEvilly), predsedavajuća Komisije za regulaciju komunalnih usluga (CRU).

Obraćajući se zajedničkom odboru za životnu sredinu i klimatsku politiku, Meehan je rekla da nacionalni mrežni operater EirGrid i ESB Networks u narednih pet godina potrošice do 4 milijarde evra na dogradnju sistema prenosa električne energije kako bi preuzeo više obnovljive energije.

CRU je preneo članovima Komiteta da će irskom elektroenergetskom sistemu i dalje biti potreban prirodni gas kako bi se garantovala sigurnost snabdevanja, uprkos povećanja kapaciteta vetra i solarnih izvora

Snabdevači električnom energijom u Republici povećavaju cene od marta, jer su veleprodajni troškovi rasli zbog povećane potražnje i rastućih troškova nafte, piše *The Irish Times*.

EU kompanije traže carinu i za uvozni vodonik

BRISEL - Koalicija evropskih elektroenergetskih velikana, uključujući francuski EDF, italijanski Enel, špansku Iberdrolu i danski Ørsted, pozvala je Evropsku komisiju da nametne carinu na uvoz vodonika iz trećih zemalja u Evropu.

Predloženom carinom "bi se izbegao ulazak visoko zagađujućeg vodonika fosilnog porekla" na tržište EU, napisala je koalicija u pismu upućenom 29. juna Evropskoj komisiji.

"Takav uvoz predstavljao bi neoljalnu konkurenciju za EU kompanije sa proizvodnjom novog, čistog vodonika, što bi kočilo razvoj industrijskog lanca vrednosti vodonika u EU", citira 8. jula **Bloomberg** potpisnike pisma.

Kako bi to izbegli, "potpisnici ovog pisma pozivaju na uključivanje sektora vodonika u predstojeću regulativu mehanizma graničnog prilagođavanja ugljenika", navodi se.

Izveštaj ACER o praćenju tržišta

LJUBLJANA - Preliminarni zaključci predstojećeg monitoring izveštaja ACER-a potvrđuju da, iako tržišta veleprodaje električne energije nastavljaju da se integrišu u celoj EU, ostaju neki značajni izazovi. Konkretno, raspoloživi prekogranični kapacitet ostaje nedovoljan, a to je delom i zbog značajnih nivoa neplaniranih protoka (UF) električne energije.

Postoje razlike između fizičkih staza koje slede tokovi električne energije u datom trenutku i staza predviđenih od transakcija koje pokreću takve tokove. Ova odstupanja imaju oblik različitih „distorzivnih“ tokova u sistemu, koji se nazivaju neplanirani tokovi, pojašnjava ACER.

Operatori prenosnog sistema (OPS) moraju predvideti uticaj neplaniranih tokova kako bi osigurali integritet sistema i stoga smanjili gubitke na račun socijalnog tereta.

ACER veruje da će poboljšanje metodologija obračuna kapaciteta i konfiguracija zone nadmetanja ublažiti uticaj neplaniranih tokova u kratkom roku. Dugoročno gledano, ovaj faktor korišćenja mrežnog kapaciteta ublažiće se ulaganjima u prenosnu mrežu, navodi Agencija.

ACER prati razvoj neplaniranih tokova u Evropi od 2012. godine. Prikupljanjem relevantnih podataka, ACER je prvi put izradio animirani prikaz ove evolucije tokom godina (2015-2020).

Reuters: Narednu zimu čeka skok računa za gas?

LONDON - Evropske cene prirodnog gasa preskočile su rekordno visoke vrednosti ovog leta, vođene faktorima koji se kreću od niskih zaliha i manjka ponude do azijske kupovine, a nagoveštavaju daljnji rast u narednim mesecima koji bi mogao doneti veće račune domaćinstava ove zime, piše **Reuters**.

Ugovor za prvi mesec u holandskom čvorištu TTF, ključnom evropskom referentnom standardu, dostigao je u 6. jula 38,65 eura (45,77 dolara) po megavat-satu, što je najviše od otkako je započeo praćenje Refinitiv Eikon.

Hladna zima početkom ove godine dovela je do velikog smanjenja zaliha skladišta, koja bi se obično obnavljala tokom letnjih meseci kada potražnja bude slabija.

Međutim, "niz faktora koji se javljaju u isto vreme prouzrokovao je nedavni uspon cena s rekordno malim skladištima gasa, prekidima, neprekidnim dugotrajnim problemima proizvodnje i aktivnom azijskom kupovinom", rekao je Nik Kampbel, direktor konsultantske kuće Inspired Energy.

Podaci IEA objavljene ovih dana pokazuju da je potrošnja gasa u Evropi porasla za oko 25% u drugom tromesečju 2021. godine, što je najveći kvartalni porast od najmanje 1985. godine.

U isto vreme, redovna sezona održavanja gasne privrede u Norveškoj ograničilo je izvoz sa njenih gasnih polja, a ruski Gasprom je zadržao u rezervi dodatne kapacitete čekajući puštanje u rad gasovoda Severni tok 2.

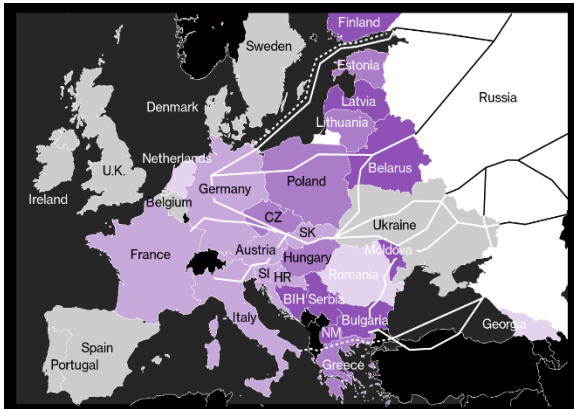
Cijene utečjenog prirodnog gasa (LNG) takođe su porasle u Aziji, jer tamošnji kupci pokušavaju da napune zalihe pre zime. Iako su evropske cene visoke, raspon nije bio dovoljno visok da privuče tankere u Evropu.

Nestašica gasa ovog leta već utiče na zimске ugovore o uvozu, primećuje Reuters.

Gasprom izbegava izvozne kapacitete gasa preko Ukrajine i Poljske

BUDIMPEŠTA, VARŠAVA - Ruski gasni gigant Gasprom suzdržao se od rezervisanja bilo kakvih izvoznih kapaciteta za gasne godine 2021-25 preko Ukrajine i Poljske u nizu aukcija održanih 5. jula, piše Montel.

Ukrajina je ponudila 9,8 miliona kubika na dan (m3/dan) za gasnu godinu počev od ovog oktobra do oktobra 2022. i 15 miliona m3/dan za gasne godine 2022-23, 2023-24 i 2024-25 preko tačke Sudža na granici s Rusijom, pokazali su podaci iz mađarske RBP platforme.

Na aukciji prošlog meseca, ruska državna kompanija suzdržala se od rezervisanja prekidnih izvoznih kapaciteta 64 miliona m3/dan za jul, što Montel tumači željom Gasproma da obezbedi uspeh budućem gasovodu Severni tok 2.

Prethodno je Gasprom potpisao petogodišnji ugovor s Ukrajinom za tranzit 109 miliona m3/dan 2020. godine.

U međuvremenu, Gasprom nije rezervisao 78 miliona m3/dan ulaznog kapaciteta u Poljsku za gasnu godinu 2021-22, kao ni 55 miliona m3/dan koji se nudi za 2022-25, prema GSA aukcijskoj platformi.

Katar: Potrošnja gasa nastaviće rast do 2040.

DOHA - Jedan od najvećih svetskih izvoznika LNG-a, Katar, očekuje da će globalna potražnja za prirodnim gasom dostići vrhunac i krenuti na dole negde oko 2040. godine, objavio je **Bloomberg** u ponedeljak, citirajući prospekt za obveznice Qatar Petroleuma.

Prema katarskom državnom gasnom divu, svetska potražnja za prirodnim gasom i dalje mora da raste dve decenije, za razliku od procene Međunarodne energetske agencije (IEA) koja je prošlog meseca u svom izveštaju Net Zero upozorila da u scenariju neto-nula emisija do 2050. godine, svetu nisu potrebni nikakvi novi razvoji naftnih i gasnih polja osim onih koji su pokrenuti ove godine.

Prema viziji IEA o neto-nuli, prirodni gas bi trebalo da dostigne vrhunac oko sredine 2020-ih i pada za više od 5 posto godišnje u proseku 2030-ih. Zatim će se pad potrošnje usporiti 2040-ih, jer bi se više od polovine prirodnog gasa u setu 2050. godine koristilo za proizvodnju vodonika s hvatanjem, korišćenjem i skladištenjem ugljenika (CCUS). Ovaj scenario takođe bi značio da će trgovina LNG-om pasti za 60 posto između 2020. i 2050. godine, a gasa koji se transportuje gasovodima za 65 posto, navodi agencija.

Međutim, prema IEA Scenariju za utvrđene politike (STEPS) - koji ispituje posledice postojećih i navedenih politika za energetski sektor - potražnja za prirodnim gasom raste s 3.900 milijardi kubnih metara (bcm) u 2020. na 4.600 bcm u 2030. i 5.700 bcm u 2050. godini .

BP Pregled: 2020. - godina savršene oluje u energetsom sektoru

LONDON – Britanski naftni kolos BP u svom respektabilnom godišnjem statističkom energetsom pregledu za 2020., opisuje tu godinu "kao ni jednu pre nje", s obzirom na uticaj pandemije koronavirusa na energetske sektor, prenosi *Financial Times*.

Pandemija je dovela do pada potrošnje primarne energije za 4,5% i najvećeg pada emisija nakon Drugog svetskog rata (-6,3%, na nivo iz 2011.), ali je rast emisija već primetan tako da se radi o kratkoročnom trendu.

Ekspanzija obnovljivih izvora energije ostala je relativno netaknuta lošim trendovima, dok energija Sunca preuzima primat.

Naftna industrija suočila se s padom cena, dobiti, otpisima i desetinama hiljada izgubljenih radnih mesta. Međunarodna agencija za energiju već je objavila da će 2020. biti po svemu sudeći najgora godina za naftni sektor ikada. BP naglašava u izveštaju da je potrošnja nafte pala rekordnih 9,1 milion barela dnevno, na najniže nivoe od 2011. Proizvodnja se smanjila za 6,6 milijuna barela. Prosečna cena barela nafte Brent lani je iznosila 41,84 USD, najniže od 2004., dok se naftom ugovorno trgovalo po 73 USD/bbl.

Ipak, jedan sektor je ostao pošteđen krize, a to su obnovljivi izvori, koji su ako se isključe hidroenergija i biogoriva, rasli za 9,7% godišnje, što je doduše sporije od desetogodišnjeg proseka koji iznosi 13,4% godišnje. Rekordan rast imao je fotonapon, ali ipak najveći doprinos u proizvodnji dolazi iz vetroelektrana. Instalirano je 127 GW fotonapona i 11 GW vetroelektrane, gotovo dvostruko više od prethodnog godišnjeg rasta, zaključuje BP.

Sve više zemalja zatvara ulice benzincima i dizelašima od 2030.

LONDON, NJUJORK - Sve više zemalja zabranjuje prodaju novih automobila sa benzinskim i dizel motorima. Poslednja analiza švedske vlade, objavljena u junu, predlaže da se takva zabrana uvede u Švedskoj od 2030. godine.

Istovremeno, u drugim zemljama su donesene odluke vezano za sudbinu automobila sa motorima na unutrašnje

sagorevanje. Nedavno se Kanada tome pridružila saopštavajući da će prodaja novih automobila s motorima sa unutrašnjim sagorevanjem biti zabranjena do 2035. To je pet godina ranije od prethodnog cilja.

U Briselu, sedištu Evropske unije, od 2030. godine će biti zabranjena vožnja s dizel motorom, a od 2035. svi motori s unutrašnjim sagorevanjem neće biti na ulici, prenosi portal *dealmerz.uk*.

Ostale zemlje u Evropi koje razmatraju zabranu ili su se odlučile na zabranu do 2030. godine uključuju Dansku, Island, Veliku Britaniju, Sloveniju i Irsku. Španija i Francuska postavile su ciljeve do 2040. U Sjedinjenim Državama nekoliko velikih kompanija udružilo je snage i vode kampanju za prodaju novog automobila bez fosila od 2030. nadalje.

